

GYELETÉRTEK

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési ár helyben és vidéken:
Egy hónapra 15.— K Felelve . . . 90.— K
Negyedévre 45.— K Egesz évre 180.— K

EGYES SZÁM ÁRA 60 FILLÉR.
Kapható az összes dohánytőzsdében,
utcai árusítóknál.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Ferencz József-ut 26., I. em. (passage)
a városi bérházban.

Proclamatie.

In ceasul in care armata romana evacueaza zona de la rasarit de Tisa. Comandamentul Trupelor romane aminteste cetatenilor acestul tinut ca ocupatiunea romana a fos provocata numai prin ofensiva pornita de armata rosie maghiara din vara 1919. Cetatenul pasnie din acest tinut judecand cu dreptate si impartialitate nu poate tagadui, ca datorita numai ostirilor romane fost salvat de bolsevismul distrugator, care se grabea sa aduca la dezastru si ruina toate avutiile nationale maghiare sa prade si sa transforme in ceansa bunul si proprietatea ficaruia. Din clipa in care soldatul roman a pus stapanire pe malul Tisei, dreptul, cinstea si viata ficaruia, au fost garantate; administratia civila, scoala, justitia, si bi-serica nationale maghiara prin nimic nu au fost stenjenite; din poiriva subscutului soldatului roman si au putut continua mersul lor normal.

Daca mandria va inabusi pentru moment simtamantul de dreptate istoria neperitoare va fi obligata a recunoaste ca numai gratie armatei romane sa oprit ruina natiunii si statului maghiar, deasemeni nu se va tagadui ca rechiziitiunile strict necesare armatei de ocupatie sau facut in conditiuni legale si dupa o prealabila despagubire avandu se, grija a se scuti de aceste obligatiuni locuitorii nevoiasi. Aducem multumiri noastre. autoritatilor civile locale, care si-au indeplinit rolul cu bunevointa si exactitate, mai aducem multumiri tuturor locuitorilor cani recunoscand in armata romana, pe salvatorii lor neau dat supunere si ascultere, fara sovaire. Atragem totodata luarea aminte, ca in cazul cand vreo ceata de resvratiti sub impulsul fostilor imputernicitii ai gardai rosii, vor complota pe timpul retragerii la viata vreunui soldat, functionar, sau cetatean roman, cri va incerca a nimici materialul armatei romane, atunci armata romana oprindu si mersul se va rein toarece in zona in care sa complotat, pentru a descoperi, prinde si reprima de indata pe atentatori cu toata rigoarea legilor de rasboiu. Zona se va preda, autoritatilor maghiare in toata regula, astfel in cat linistea cetatenilor sa fie asigurata.

Comandamentul trupelor din Transilvania:
General s. s. **Mardarescu.**
Sef de stat Major
General **Panaitecu.**

Felhivás.

Azon áraban, mikor a román hadsereg kiüríti a Tiszától keletre levő területet, a román csapatok parancsnoksága ezen terület polgárságának tudomására hozza, hogy a román megszállást csakis a magyar vörös hadsereg 1919. évi nyári támadása idézte elő. Ezen terület békés polgára igazságosan és részrehajthatatlanul tilélve nem tagadhatja le, hogy csak a román hadaknak köszönhető megmen-tés a megsemmisítő bolsevizmusból, amely sietett megsemmisítésbe és pusztulásba vonni az egész magyar nemzet vagyonát, elprédálni és hamuvá változtatni mindenkinék vagyonát és tulajdonát.

Azon pillanattól, mihelyt a román katonák a Tisza partját uralta, mindenkinék a joga és becsületé biztositva volt; a polgári tulajdonok, iskolák, igazsá-

szolgáltatás és a magyar nemzeti egyház semmi által sem volt megakadályozva, sőt ellenkezőleg a román katonai védelme alatt folytathatták menetüket. Ha talán a büszkeség egy pár pillanatra megsemmisítette az igazságérzetet, a halhatatlan történelemnek kötelessége lesz elismerni, hogy csak — hála a román hadseregnek — meg lett gátolva a magyar nemzet és állam megsemmisítése, hasonlóan le nem tagadható, hogy a megszálló csapatoknak feltétlenül szükséges rekvirálások törvényes feltételekkel és megfelelő kártalanítás mellett történtek, számontartva ezen kötelezettség alól felmenteni a szegény lakosokat.

Köszönetet mondunk a helyi polgári hatóságoknak, kik hivatásukat jóakarattal és pontossággal teljesítették.

Köszönetet mondunk még az összes lakosoknak, akik felismerve a román hadseregben felmentőjüket, alázat és meghallgatást adván kétség nélkül. Együttal felhívjuk a figyelmet, hogy azon

esetben, ha valamely bujtogató (fel-lázadó) csoport a vörös gárda volt megbízottjának befolyása alatt, a visszavonulás tartama idején merényletet követne el valamely katonai léte, hivatalnok, vagy román állampolgár ellen, vagy megkísérel megsemmisíteni a román hadsereg anyagát, akkor a román hadsereg menetében megáll, vissza fog térni azon területre, amelyen a merényletet elkövezték, a merénylőket kideríteni, elfogni, azonnal kivégezni a háborus törvények teljes szigorával.

A terület át lesz adva teljes rendben a magyar hatóságoknak oly módon, hogy a polgárság esendre biztositva legyen. Az ardélyi csapatok főparancsnoka:

Mardarescu s. k.
tábornok.

A vezérkar főnöke:
Panaitecu
tábornok.

Hol dől el a magyar béke ügye ?

Lyonból jelentik: A magyar béke delegáció választ Londonban vitatják meg. Leginkább a politikai és etnográfiai kérdések megvitatása történik Londonban. A Magyarországot illető gazdasági és egyéb kérdések pedig a rendes nagykövetségi tanácson lesznek eldöntve.

A nagyváradi Szabadság közli:

Londonból jelentik: Az alsóház legutóbbi ülésén **Balfour** a következő kijelentést tette:

— Több interpelláló a magyar határok megállapítását kritizálta. Azt mondták, hogy a békeszerződésben megjelölt határok Magyarországot igen nagy népességet elszakítanak. Azt hiszem — mondotta **Balfour** —, hogy a határ legjobb volt, amit csak megállapítani lehetett. E határkérdésre vonatkozólag a vizsgálatokat gondos és tüzetes munkával végezték és semmiféle előítélet a határmegállapító bizottság tagjait e tekintetben nem vezette. (Daily Chronicle.)

A Nagyváradi Friss Ujság írja: „A Temesvári Munkáslap” tegnapi száma bécsi jelentést közöl, mely szerint **Apponyi Albert** gróf elen Londonban a pályaudvaron, amikor a vonatból kiszállt, ismeretlen tettesek merényletet követtek el, mely állítólag a kitűnő államférfi életébe került. A hirt a bécsi lapok londoni távirat alapján közlik, de a hirt még nem erősítették meg, így azt is, a hirt ellenőrizhetetlenségére való tekintettel — írja a nagyváradi lap — a legnagyobb fentartással közöljük.”

21. és 25. számú rendelet (kibővitve).

Mi, Erdélyi csapatok parancsnoka, a katonai igazságügyi törvénykönyvek 32. és 37. § II. pontja értelmében a hadsereg biztosítására és az ország védelmére

elrendeljük:

a Tiszán elfoglalt egész területre, mely hadműveleti területnek tekintetik:

1. Rend ellenszögeknek lesznek tekintve:

a) akik rosszakarat nélkül nyilvános helyiségekben, állomásokon, vonatokon az utcán stb. közölni, elterjeszteni, be-azélni fognak bármely módon igaz vagy beképzelt híreket vagy relatív meggyőződések a hadműveletekről, a csapatmozdulatokról és helyzetükről, a katonai hatóságok rendelkezéseiről, vagy bármely más dologokról, a román hadseregre vonatkozólag;

b) akik állomásokon, vonatokon tállatnak, komoly megindokolás nélkül, vagy tolongani, kiabálni fognak és nem fogják tiszteletben tartani a rendre vonatkozólag kiadott utasításokat;

c) akik rossz szavakkal fogják illetni a román nemzetet;

d) bármely jóakaratu személy, aki levelet vinne, valamint azok, akik mások által elősegítik magánleveleket az egyik helyről a másikra szállítani;

e) akik a hadsereg érdekeit szolgáló rendelkezések ellen lázít;

f) azok, akik meghatalmazás vagy katonai engedély nélkül, minden rossz szándék kizárásával, titkon vagy nyilvánosan, akár katonai parancs folytán, akár nem, történet kiürített helyiségeket elfoglalnak;

g) akik sértő szavakkal fogják illetni a román katonákat, a román hadsereget vagy országot;

h) bárki, aki rosszakarat nélkül megmérgez, vagy megfertőz kutakat, forrásokat, bármely folyó vagy állóvizet, valamint bármilyen élelmiszert;

i) azok, akik kritizálni fogják a parancsnokság által kiadott rendeleteket;

j) azok, akik kiveszik a zászlókat, vagy a hivatalok más jelvényeit)

k) azok, akik közbelepnének vagy mások közbeleépését provokálják, hogy megakadályozzanak egy letartóztatást, vagy a parancsnokság által kiadott rendelet végrehajtását.

3. Ezen rend ellen szegülők a következőképpen lesznek megbüntetve.

Az a), b), c) és d) pontok alá esők meg lesznek vizsgálva hadbíró által, első és utolsó alkalomkor egy évig terjedhető börtönnel és 2000 lei-ig terjedhető pénzbírsággal lesznek sújtva.

Az e), f), g), h), i), j) és k) pontokban foglaltak ellenszegülői a haditörvényezékek által lesznek megvizsgálva és elítélve 3 évig terjedhető börtönnel és 5000 lei-ig terjedhető pénzbírsággal.

Midőn a fent említett tettek közül valamelyik kömkedési vagy arulási szándékkal lesz véghez vite, a háboru alatt már életbe lévő törvények szerint lesznek megbüntetve.

3. A rendelet ellenszegüléseinek meghatározását királyi biztosok, hadbírók, térparancsnokságok, — csendőrtisztek és bármily katonai rendőrtiszt végzi.

4. E jelen rendelet, amennyiben lehet, lapok által lesz kihirdetve, ki lesz ragasztva minden községben, haditörvényezékek székhelyén, hadbírószágokon, térparancsnokságoknál, csendőrégeknél és községházaknál, ki lesz hirdetve dobozó által is.

E formások megtartását jegyzőkönyvileg állapítják meg a katonai rendőrtisztek.

E rendelet büntető hatálya életbe lép 3 nap után a fentemlített végrehajtásokkal s csak azon személyek lesznek megbüntetve, akik e három nap után esnek bűnbe.

5. A 21. és 25. sz. rendelet határozatai, amelyeket szintén e parancsnokság adott ki, de a jelen rendelettel nem egyezők, hatályon kívül lépnek abban a pillanatban, amikor e rendelet életbe lép.

Kiadva Parancsnokságunknál.
Nagyzeben, 1919 május hó 13-én.

Erdélyi csapatok főparancsnoka:
Mardarescu tábornok.
Vezérkari főnök:
Panaitecu tábornok.

A Tiszától keletre eső területek kiürítése.

Bukarestből jelentik: A román kormány hivatalosan közli: A főtanács által megállapított határookra való visszavonulási rendelet következtében a román csapatok február 24-iken elhagyták a Tisza-vonalat. Február 25-én a következő vonalon állottak: Bergsel (?), Rakamaz, Pusztamargitta, Cserepes, Madaras, Kunhegyes, Püspöki, Szajol, Racezi (?), Földvár. A visszavonulás zavartalanul folyik.

Bukarestből jelentik: A román nagyfőhadiszállás február 26. és 27-ről az alábbi hivatalos jelentést adta ki:

A Tiszától keletre eső magyar terület kiürítési hadművelete minden incidens nélkül tovább folyt február hó 26. napjának estjéjén. Csapataink: Bai, Varju, Lajos-tanya, Nagy Vakonya-pusztá, Kis Vakonya-pusztá, Mándoki-tanya, Kenderes, Öcsöd, Kunszentmárton vonalon állottak. A román nagyfőhadiszállás. (Dácia.)

Hogy épüljön a kert-városrész?

— Az Egyetértés tudósítójától. —

Mint az Egyetértés már jelentette, az egészségügyi bizottság foglalkozott a kert-városrész kérdésével. Dr. Tüdös Kálmán tisztifőorvos a kert-városrész tervéről az alábbi érdekes részleteket mondotta el az Egyetértés munkatársának:

— „A terv lényege az, hogy a város saját, könnyen megközelíthető területeit háromszáz négyszögletes parcellákra osztassa,

utcaikat, tereket kijelölje, az egész telepén a vízvezetési, vízszolgáltatási, közvilágítási, utcaburkolási munkálatokat végeztesse el.

A parcellák örök áron, szükség esetén az összes költségekre kiterjedő törlesztéses kölcsönök nyújtása mellett adassék el olyanoknak, akik szükségleteikhez mért családi házak építésére és a fennmaradó terület kertgazdasági megművelésére magukat kötelezik.

Ilyen módon érhető el, hogy mindenki hamarosan megfelelő, egészséges lakáshoz és egy család által megművelhető földbirtokhoz jusson, miáltal tisztviselő vagy ipari munkás nem lesz kénytelen arra, hogy mint most teszi, naponta több kilométernyi utat legyen kénytelen megtenni, hogy bérelt területen valamit termelhesse. Tervem szerint ez a rengeteg idő és erőpazarlás azonnal megszűnik és sokkal több termelés érhető el. Hogy szociális szempontból ez milyen fontos, azt bővebben fejtegetni felesleges. Tehát nem fényüzeni kerttelepekről van szó, hanem realis közegészségügyi és közgazdasági reformról.”

Elkelt a Szilágyi-féle bérpalota.

— Az Egyetértés tudósítójától. —

Tegnap délelőtt volt az árverése a Szilágyi-féle Piac-u. 10. sz. bérpalotának az árvaszéki hivatalban. Az árverésre negy írásbeli ajánlat érkezett be, de a szóbeli árverésen csak két árverelő jelentkezett, Ercsey Gyula főszolgabíró és Kupfer Jenő. A kikiáltási ár 1.500.000 korona volt, amely csakhamar felemelkedett 1.556.000 koronára; ezt az árat Kupfer Jenő ígérte, amelyet még felemelt 14.000 koronával 1.570.000 koronára. Erre az ajánlatra Ercsey Gyula még ráigért 500 koronát, mire Kupfer Jenő felemelte ajánlatát 1.600.000 koronára. Ujabb, illetve magasabb ajánlat ezután nem tételt és így a harmadik leintésnél az ingatlanra a legmagasabb ajánlatot Kupfer Jenő ur tette, aki egyúttal a Korona Gőzkenyér-gyár r.-t.-ot és Ipar és Kereskedelmi r.-t.-ot is, mint társait képviselte s így az ingatlan egymillióhatszáz ezer koronáért az ő tulajdonukba ment át. A vételár képzésben, tízezer koronások és fűrésztöltött ezresek kivételével fizetendő.

Apagyilkosság a Vendég-utcában.

Agyonlötötte az apját. — Vörös éjszaka.

— Az Egyetértés tudósítójától. —

Tegnapra virradó éjszaka gyilkosság történt a Vendég-utca 88. szám alatt. Bartha István 30 éves fiatal ember agyonszúrta az édesapját, Bartha János 59 éves gazdálkodót. Bartha István pár hónappal ezelőtt tért haza olasz hadifogságból. Az apja nagyon kelletlenül fogadta a fiút, éppen nem örült hazatérésének és mindjárt azt mondta neki:

— Itthon ám dolgozni kell!

A fiu azt válaszolta:

— Tudom apám, nem is akarok én itthon ülni.

A fiu keresett is munkát, de csak pár hétre alkalmazták. A nagy munkanélküliség következtében aztán bárhogy iparkodott is, nem kapott munkát. Mintegy négy hét óta otthon tartózkodott. Emiatt mindennapos volt náluk a veszekedés apa és fiu között.

— Nekem ne ülj itthon, dolgozz, nógatta az apa.

— Várjon apám, nincs sehol munka.

Az utóbbi napokban már türelmetlen volt a fiu helyzete. Az öreg Bartha egész éjszakán át perlekedett vele. Kedden este 11 óra után jött haza a fiu. Az apa már otthon volt, ágyban feküdt. Amint

a fiu vetkezni kezdett, felkelt az öreg az ágyból.

— Na te tekerő, hazajöttél, kiálltott rá.

És rárohant a fiára. Dulakodni kezdtek. A fiu anyja és nővére tehetetlenül nézte, mint ütlegelik egymást.

A fiu hirtelen előrántotta zsebkését és bele-szurta apja nyakába.

Az öreg jajkiáltás nélkül összeesett. Nyakából pataként ömlött a vér. Pár pillanat múlva meghalt.

A szurás fő ütőerét találta és nyomban megölte.

A gyilkost a rendőrség még az éjjel letartóztatta. A holttestet kiszállították a kórház halottas házába. A gyilkosság ügyében a rendőrségen Tóth Gyula rendőrkapitány vezeti a nyomozást. A meggyilkolt ember hozzátartozói azt mondják, hogy az öreg nagyon durván bánt a fiával, állandóan piszkolta és szidta és sohasem szerette. Volt idő, mikor azt mondta, hogy ha a fiu nem dolgozik, inkább elteszi láb alól. A nyomozás folyik.

A katonai alkalmazottak fizetése.

A hivatásos tisztok és altisztek, valamint nyugdíjas tisztok és övezetek 1920 március havi illetményei kifizetése folyó hó 5-én a helybeli adóhivatalnál vesszi kezdetét.

Ennélfogva az utalványok a katonai gazdasági hivatalnál folyó hó 4-től kezdve az igényjogosultak által átvehetők.

Katonai gazdasági hivatal.

Kertésziskola Debreczenben. Sesztina Jenő javaslatára a gazdasági bizottság előterjesztést tett a közgyűlésnek, bizza meg a tanácsot, hogy tegyen javaslatot egy kertészeti szakiskolának Debreczenben való fölléltatása iránt. Mivel pedig a kormány az egyidőben Budapestben, a Méhes-utcában működött kertészeti szakiskola decentralizációját tervezte akként, hogy egyes szakágak a vidéken helyeztessenek el, tegyen a tanács lépéseként egyik szakosztálynak Debreczenben való fölléltatása iránt.

Adományok. Márk Endre főispán-polgármester kezéhez a népkonyha javára Halmágyi Samuel 200 koronát, Tóth Ferenc és Gyöngyösi Eszter eljegyzésük alkalmából összegyűlt összeg fejében 150 koronát juttattak a hadi-árvák részére.

Kisüstön főtt pálinka és fajborok kaphatók a Központi korlátlan :: italmérésben :: Hatvan-utca 5. szám, püspöki palota mellett.

Spekuláció az ezresekkel

A pénzpiac napról-napra új meglepetéseket hoz, a spekuláció vakmerősége új és új trükkökkel támad, hogy új és új jogcímenek használhassa ki a laikus közönség megfélemlített jóhiszeműségét. — Tegnap kicsalta rejtekükből a legóvatosabb ezüstkoronákat is, most új trükköt eszelt ki és a hiszékeny, különösen vidéki néptől, potom 5—600 koronáért vásárolja össze a magas szériájú ezres bankjegyeket.

A spekulációnak ez az új fogása csernovici illetőségű. A csernovici zugbörzéken adták ki a jelzést, hogy minden ezerkoronás bankjegy, amelynek sorszáma ezerháromszáznál magasabb, közönséges hamisítvány. Erre vándorspekulánsok árasztották el Beszterce-Naszódot és Szolnok-Dobokát, akik a falusiak ladafiába gyűjtött ezresbankóit kezdték összevásárolni 5—600 koronáért. Még a vidéki bankok is megriadtak és egyre-másra érkeztek a táviratok Kolozsvárra, hogy mi igaz ebből az új meséből és amíg innen megnyugtató felvilágosítást nem kaptak, tartózkodó álláspontot foglaltak el a hamisnak híresztelt bankjegyekkel szemben.

László Gyula, az Osztrák-Magyar Bank kolozsvári fiókjának főnöke ezeket mondta:

— Magam is értesültem a spekuláció új trükkjéről. Az Osztrák-Magyar Bank magas szériájú ezresei épen olyan értékűek, épen annyira nem hamisak, akár az alacsonyabb szériákból valók. Mint hallom, azzal igyekeznek félrevezetni az embereket, hogy a színe egy árnyalattal világosabb az alacsony sorszámuakénál, de ez sem igazán sem jelentheti

azt, hogy most már az ilyen bankjegy rossz.

— Köztudomásu dolog, hogy a háború alatt a festékanyagok nem voltak beszerezhetőek békebeli mennyiségben, de még békeben is előfordult, hogy két különböző időben kibocsátott bankjegy színezésében árnyalatbeli eltéréseket mutatott. Ezt már a festékkeverés technikája hozta magával. Az elhasználódás folytán is előállhattak színbeli eltérések, azért árnyalatkülönbségek még nem jelenthetik azt, hogy ez vagy amaz a bankjegy hamis.

4.389,187 korona a város 1920. évi deficitje.

— Az Egyetértés tudósítójától. —

Kondor Kálmán főszámvevő most készítette el a házipénztárnak és az alapoknak 1920. évi költségvetését. A terjedelmes, szép munkát részletes jelentéssel terjesztette be, amelyben igen értékes gondolatokat vet felszínre, amelyek mind a városi vagyon jövedelmezőségét kívánják szolgálni.

A házipénztár szükséglete összesen 30.153.396 korona.

A fedezet 25.764.209 korona, a költségvetési hiány tehát 4.389,187 korona.

A házipénztári hiány 2.200.000 korona állami adóalap alapul vétele mellett 200%-os községi pótdónak felel meg.

Ez a hiány az 1919. évi költségvetési hiánynál 931,640 koronával kevesebb, ami az erdőgazdaságban folytatott helyes és okos gazdálkodásnak köszönhető és a most létesített luxusadónak tudható be s ezért javasolja is, hogy ez adók tartassanak fenn.

A kedvezőbb pénzügyi eredmény az egyes intézmények vezetőinek helyes megválasztásában és abban rejlik, hogy a gazdasági kérdések felszínén tartandók.

Javasolja, hogy a vagyongazdálkodás szerveztessék s az egyes intézményeknek a gondos és szakszerű ellenőrzés biztosítása mellett nagyobb mozgási szabadságot biztosítsanak ahol csak szüksége mutatkozik új, arra való kiváló erőket alkalmazzon.

A közel jövő feladata a városi takarékpénztár megvalósítása.

Szükséges a közérdekű üzemek és így elsősorban a villamosvasút közbeszítése.

Szilárd meggyőződése, — fejezi be érdekes és értékes előterjesztését a főszámvevő, — hogy a városi vagyonból helyes és okos gazdálkodással olyan jövedelmet tudunk előteremteni, amely mellett nem leszünk ráutalva arra, hogy szükségleteink fedezetét a községi pótdó folytonos emelésében találjuk meg.”

A költségvetés, amelyet legközelebb a szakszabóságok és a tanács tárgyal, a mai naptól kezdve a számvetőség 10. számú szobájában megtekinthető.

Képes- és művészi levelező-lap ujdonságok órlási választékban érkeztek és kaphatók a **MÉLIUSZ** könyv- és papirkereskedésben

HIREK

Aki hónapokig nem szólt senkihez egy szót.

— Az Egyetértés tudósítójától. —

Tegnapelőtt meghalt a közkörházban László József volt földbirtokos és lapkiadó. A valamikor dúsgazdag ember a lehető legnagyobb elhagyatottságban élt. A Maróthy György-utca 25. szám alatt bérelt egy kis szobát. Nem érintkezett senkivel, még a vele egy udvarban lakókkal sem. A házigazda mondta, hogy László József már hónapok óta senkihez egy szót sem szólt. Hosszu idő óta rajta kívül senki a küszöbét át nem lépte. Két nappal ezelőtt a házban lakók hörgést hallottak a lakasból, bementek hozzá és látták, hogy László József az ágyában fekszik és agonizál. Minthogy a szerencsétlen embernek senki hozzátartozója nincs a városban, értesítettek a rendőrséget, honnan Elek Ferenc rendőrszolgabíró kiment a helyszínre és beszéltette László Józsefet a kórházba. A beteg ember a kórházban másnap reggelig folyton hörgött és agonizált, nagyon nehezen vált meg az élettől.

A rendőrség értesíteni akarta László hozzátartozóit és ekkor kiderült, hogy senkisének tudja, hol laknak azok. László még az udvarban lakóknak sem mondta meg, hogy vannak-e hozzátartozói és hol. Szobájában a rendőrség 400 korona készpénzt talált és sok könyvet.

László József valamikor egy hírhedt bűnpör központjában állott. Hasábokon foglalkozott az esettel nemcsak a fővárosi, hanem a külföldi sajtó. Épen akkor volt a híres német Eulenburg-pör, a melyhez hasonlatos volt — bár kisebb arányokban — László ügye. A botrányos bűnpör kezdetén Lászlót letartóztatta a rendőrség, csak később helyezték szabadlábra. A bíróság végső ítéletében, mint beszámíthatatlant, felmentette Lászlót, de a szerencsétlen ember vagyoniilag teljesen tönkrement. Zavaros életét most, 63 éves korában fejezte be a halál.

A város fásítása. A gazdasági bizottság legutóbbi üléséből a terek, utcák, utcák, városi birtok meggyék befásításának kapcsán javaslatot terjeszt a közgyűlés elé, hogy utasítsa a mérnöki hivatalt, dolgozzon ki a városi fásításról és parkirozásról 10 évre terjedő tervet. E tervben ki kell mutatni azt is, hogy évenként hova és milyen fa, diszfa, diszserje, virág szükséges, hogy tultermelés a kertészetben ne legyen. Figyelemmel kell lenni arra, hogy a fasorokban a hibás, beteg fák fokozatosan kicserélendők, hogy hézag ne támadjon, figyelemmel kell lenni, hogy az új csemmetekertészetben az első ültetések megtörténtek, részben ez év tavaszán történnék és ezekből csak 1923-ban lesz ültethető fa. Nagyon fontos még ama javaslat is, hogy a mezőgazdasági művelésre nem alkalmas talajt erdősítsék be. Ezért szükséges a városi birtokok térképezése és agrogeológiai minősítése és csoportosítása a művelési ágak külön feltüntetésével. A térképpel kapcsolatban a birtokok szakaszerű befásításának terve és a birtokok uthálózatának kidolgozása. A terv 10 évenként változna, illetve revízió alá kerülne. A gazdasági bizottság felhívta a tanácsot, hogy a takarékosság elvének szigorú betartása mellett a javaslatokat fogadtassák.

Esik az ezüst, emelkedik a márká. Berlinből jelentik: A Times legutóbbi jelentése szerint

Elégettek félmillió korona értékű bélyegeket.

A szükségbélyegeket kivonták a forgalomból.

— Az Egyetértés tudósítójától. —

Mint ismeretes, a bélyeghiányra való tekintettel január végén kibocsátották az úgynevezett szükségbélyegeket. E bélyegek használata természetesen csak a megszűlés időtartamára szólt s miután már küszöbön van a megszűlés esapátok visszavonulása, amit a román vezérkar hivatalosan is publikált, a kormányzó-tábornok elrendelte a szükségbélyegek megsemmisítését.

Március 1-én, hétfőn délután egy kiküldött bizottságjelenlétében elégettek mintegy félmillió korona értékű bélyegeket.

A szükségbélyegekből összesen előállítottak

1.197.724 korona 98 fillér névértékű bélyegeket.

Ebből kibocsátottak 8500 sorozatot.

Levelek bérmentésére szolgált 378.357 korona névértékű bélyeg. Összesen kitétt

a fölhasznált szükségbélyegek névértéke: 736.608 korona 59 fillért,

ami megfelel 1.223.743 darab bélyegnek.

Megsemmisítésre került pontosan:

461.116 korona 39 fillér névértékű bélyeg.

Ez az a bélyegmennyiség, amelyet hétfőn délután 3—4 óra között közjegyző jelenlétében a Hegedűs és Sándor-ház udvarán

három kazánban elégettek el.

A hivatalos aktusról jegyzőkönyvet vettek föl. Most már a postán készpénzben szedik be a levélportót addig, amíg a debreczeni posta a megfelelő rendes bélyegellátmányt meg nem kapja.

Ezzel a debreczeni szükségbélyegek postai pályafutása véget ért. Érdekes itt megemlíteni, hogy az első kibocsátású bélyegekből több volt forgalomban, nevezetesen: 1.430.990 darab és pedig 542.907 korona 14 fillér névértékben.

A szükségbélyegekből 207.000 darabbal kevesebb került forgalomba, amelyek azonban magasabb névértéket képviselnek, mint az első kibocsátású bélyegek névértéke, miután a második kibocsátásnál több volt a koronás címlet.

az udvarban lakó Simon Antal altiszt lakását és mintegy 1400 korona értékű fehérneműt és egyéb felszerelési tárgyakat elvittek. A további nyomozás során kiderült, hogy a Fábian-pár hivattá szerűen üzte az internált aktív tisztak lakásainak kifosztását. Megjelentek az internált tisztak lakhelyén és hozzátartozóknak adván ki magukat, nagyon sok ruhaneműt, berendezési és felszerelési tárgyakat elvittek. Megkárosították így Hosszay Péter századost és Molnár Mihály őrnagyot, akikről több mint 50.000 korona értékű holmit vittek el a jómadarak. De valószínű, hogy még más helyeken is követtek el szelhámosságokat. A nyomozás során megjelent házkutatás alkalmával az eltalajdonított tárgyak nagyrésze megkerült. A rendőrség a nyomozást tovább folytatja, hogy a derék házmester-pár további szelhámosságait is kiderítse.

Vázlattömbök, fekete és színes tusok, mindenfajta ecsetek és gombfestékek nagy választékban kaphatók a „Méliusz” könyv- és papírkereskedésben.

Bucusu. Thoma Miklós, a debreczeni dohánygyár eddigi vezetője a városból való távozása alkalmából ezután vesz bucsút ismerőseitől, barátaitól és elfoglalja új állását a Regia Monopoliur Statuluinál.

Alföldy Károly tánciskolájában a tavaszi tanfolyam március hó 10-én kezdődik. Beiratkozások Péterfia-u. 2. sz.

Tavaszi idényre férfikalapok, fehérnemű és nyakkendő ujdonságok legolcsóbban beszerezhetők Frank Imréné Plac-utca 43.

Előjegyzési blokk- és zsebnaptárak érkeztek és kaphatók a „Méliusz” könyv- és papírkereskedésben.

Fényképészet. Tudatom az érdekeltektől működve közönséggel, hogy április 1-től fényképeszeti tanfolyamot nyitok a Színházi Figaróban. Jelentkezni lehet naponta délután 5—7-ig. Takács Vince, fényképész.

Legrosszabb nyakkendőt is ujjá alakítják Péterfia-u. 58. sz. alatt, udvarban balra.

Sérvkötők, haskötők, melltartók, irigátorok felszerelve, pesszáriomok, Olla gumi, pólya gumi, mankó gumi, sebvilla, cipőkrém kapható Vitériusnál, Plac-u. 16.

Dr. Szöllösi nemi betegnek rendel. Hungaria-épület.

Sodronyszeg mindenféle méretben kapható Ifj. Losonczy János cégnél József kir. hg.-u. 16.

Ifj. Schaff János táncintézetében, a Royában az új táncanfolyam kereskedő és iparos ifjak részére folyó hó 8-án, hétfőn veszi kezdetét. Beiratásokat már elfogadok egész nap lakásomon, Csapó-utca 61. sz. alatt. Folyó hó 7-én, vasárnap nagy táncestély délután 5 órai kezdettel. Belépődíj 8 korona és a vigalmi adó.

Villamosszakmábvágó legkomplikáltabb munkákat készít és javít, Dynamó huzal sárga és veres retet vesz Földvári, Debreczeni Első Elektrotechnikai gyár, Széchenyi-u. 55. szám.

SHINHAZ

Csokonai-színház műsora:

Csütörtökön A) bérletben **Legénybucusu** operett.
Pénteken B) bérletben **Mandarin**, színmű.

Vig-színház műsora:

Csütörtök, péntek nincs előadás.

Egy debreczeni újságíró premiéreje. A debreczeni újságírói kar egyik ambiciózus tagja, **L. Lovánt József** egy kétfelvonásos színjátékot írt, amely a Csokonai-színházban kerül közelesem bemutatásra. — A darab címe: **„Vissza!”** s két felvonásos színmű. Tárnya egy nő küzdelme az elvesztett társadalmi helyért. A témája a darabnak az, hogy ha egyszer a nő a tisztességes társadalom ércnivójáról lesüllyedt, akkor hiába van meg benne minden jó és szép tulajdonság, erős akarat és minden szenyfől megtisztító nagy szerelem, oda, ahonnan lesüllyedt, vissza nem térhet többé, mert a mult saját egyéniségén kiirthatatlan nyomokat hagy, másrészt, mert a viszonyok erősebbek, mint az emberek s a társadalmi viszonyok mérlege olyan érzékeny, hogy lentől feljövőknek, vagy visszatörökvnök vissza kell süllyednie. A fő női szerepet Honthy Hanna játssa, aki különös ambícióval készül erősen drámai szerepre. Kedves szerepe van Egyed Lenkének s finom és hálás szerephez jut a bemutatkozása alkalmával nagy

alkart aratott Antal Székely Zizi. A férfi szerepek Szigeti Jenő, Váradi Lajos és Bihari László kezeiben vannak.

Ocskay Kornél Ünneplése. Meleg ünneplésben volt része Ocskay Kornélnak, a színtársulat kedvelt tenoristájának. A Legénybucsu kedd esti előadása alkalomával, a második felvonás után meleg ünneplésben részesítették s a Bohém-asztaltársaság egy szép ezüst cigarettatárcával lepté meg.

Passió-játék. A színtársulat tagjai Bihari Ákos és László a nagyhétet megelőző héten műkedvelőkkel karöltve előfogják adni a Krisztus élete című drámát. A főszerepet a mű szerzője Bihari Ákos fogja játszani, László pedig Judás szerepét tölti be. Az előadás iránt már eddig is nagy az érdeklődés a közönség körében, csak az kelt visszatetszést, hogy ezen vallásos irányú előadást a pirosszinlapos darabokkal megfertőzött Vigaszínház deszkáin akarják lejátszani, amely színháznak kis színpadján a tömegjelenetek nem is érvényesülhetnek. Az a vélemény, hogy e darab inkább a Csokonai színház színpadára való.

A színházi iroda jelentése: *Legénybucsu* operetben ma Honthi Hanna, Ocskai Kornél, Makkai Magda és Szigeti Jenő játsszák a főszerepeket. *Mandarin* Vernon Harold Owen kínai tárgyú angol színmű pénteken kerül először színre a Csokonai színházban. Az elejétől végig érdekfeszítő exotikus darab főszerepeit Gazdi Aranka, Kovács Lulu, Váradi Lajos, Bihari Ákos és László Gyula játsszák. *Luxemburg grófia* szombaton kerül színre Honthi Hanna, O. Hilbert Janka felléptével. *Dollárkirályné* operetben Hilbert Janka, Ocskai Kornél, Makkai Magda, Szigeti Jenő, Várnai és Szabó Gyula játsszák a főszerepeket. Jövőhéten kedden kerül először színre. *Betyárkendője* népszínműre készült a színtársulat, melyet több évi pihentetés után elevenítenek fel vasárnap este a Vigaszínházban.

Arany-Bika mozivarieté

Csütörtökön:

Pirosszinlapos férfi-est.

A NŐCSABÁSZ bohózat.

Miért jársz meztelenül?

Francia bohózat.

Előadás kezdete fél 9 órakor.

Mia May főszereplésével a „Tatjana” című négyfelvonásos drámát az orosz életről mutatja be ma és holnap az Apolló. Előadások 6 és 8 órakor.

Pirosszinlapos férfi-est ma csütörtökön az Arany-Bika Mozivarietében. Színre kerülnek új kuplék, táncok és bohózatok „A nőcsábász” és „Mit jársz meztelenül?” kacagató egyfelvonásosok. Előadás fél 9 órakor.

SPORT

Sport. A DKASE értesíti fociballsapatának összes jákosait, hogy csütörtökön délután 4 órakor a tréningen okvetlen megjelenni sziveskedjenek. *Főtűkár.*

Eladó

a Gyöngyvirág-utca, 20. számú ház, azonnal beköltözhető. Gazdálkodóknak kiválóan alkalmas!

Tarr Mihály

törv. bej. cég általános Ügynöksége Király-utca 2-ik szám alatt ingatlan eladási hirdetéssel:

1. Teleki-utca 88. számú nagyterű ház, gazdálkodó uraknak nagyon alkalmas vétel lenne, több rendbeli lakosztállyal, istállóval, mellékhelyiségekkel, az udvarban igen forgalmas péksütdővel, amely szükség esetén istállóknak is átalakítható lenne. Vétel esetén egy rendbeli lakás májusra beköltözhető.

2. Teleki-utca 79. sz. nagyterű, jókarban levő ház; tőkebefektetésre igen jó alkalom!

3. Király-utca 7. sz. alatt fekvő 160 négyszögöl területű, építkezésre kiválóan alkalmas üres telek.

4. Sestakert, Simonyi-ut elején, a városi közpörház közelében fekvő 870 négyszögöl területű, építkezésre kiválóan alkalmas telek.

5. A Hatvan-utcai kis állomás közelében, a Kishegyesi-ut elején 1729 négyszögöl konyhakerti veteményes terület.

6. Tócskőrt, Acél-utca 37. sz. alatti 1500 négyszögöl konyhakerti veteményes, a rajta lévő, azonnal beköltözhető 2 szobás, konyhás lakással, istállóval együtt.

7. Csillag-utca 54. számú ház, a rajta lévő 4 rendbeli egy szoba, konyhás és egy udvarra nyíló egyszobás lakással.

8. Csapókert, Kurucz-u. 64. sz. ház, a hozzátartozó külön elkerített 225 négyszögöl területű szőlő és gyümölcsösökkel.

9. Vargakert, Közép-utca 12. sz. alatti nagyterű ház, részben még adómentes épületek. Májusra beköltözhető háromszobás lakással.

10. Vargakert, M. Tóth-utca 8. sz., részben még adómentes ház, nagy gyümölcsösökkel, azonnal beköltözhető utcai lakással.

11. Vargakert, M. Tóth-utca 30-32. sz. alatti adómentes ház, több rendbeli lakással, üzlethelyiséggel, 384 négyszögöl területű gyümölcsösökkel, azonnal beköltözhető lakással.

12. Fáy-dűlőben 6 kat. hold alásztályu prima fekete szántóföld.

Emez ingatlanok eladásával egyedül és kizárólag a fenti általános Ügynökség bízott meg, ezekről bővebb felvilágosítás ott nyerhető, ott tehető le a foglaló is a hivatalos órák alatt, delelőtt 8-12-ig, délután 2-6-ig, vasárnapokon csak delelőtt 8-12-ig.

Legmagasabb fokú SZAPPANFŐZŐ SZÓDA,

kocsikenőcs, prima fénymáz, vaspör, Lurian prima cipőkrémek, fekete ruhafestékek, bőrszír, cérnák, gyertya, 2-es és 3-as cigarettahüvely, cigarettapapír és mindenféle fűszer- és rövidáru kapható

ÖZV. BRAUN JÓZSEFNÉ ÉS TÁRSA üzletében. Hatvan-utca 15. sz.

Brilliánsat,

arany- és ezüst ékszereket legmagasabb árban vásárol és legolcsóbban elad

BLATTNER, óras és ékszerész, Kossuth-utca 4.

Óra- és ékszerjavításokat olcsón és pontosan eszközöl.

Alapítottatott 1888.

Elsőrendű uriszabóság!

Tavaszi idényre legújabb divat szerint készítünk mindenféle öltönyöket, felöltőket, egyenruhákat, finom kivitelben. Mérsékelt árak mellett.

Férfiszabó Kisiparosok Termelő-Társulata

Debreczen, Király-utca 4. szám alatt.

Karslbadi porcellán

12 személyes étszerviz, remek kiállítás, eladó! Dezső L. irodája, Maróthy-u. 19.

Akác- és tölgyfát

minden mennyiségben házhoz szállítok ölenként és aprítva méter-mázsánként

Polyánszky Oreszt

tűzfakereskedő, Piac-utca 58. és Miklós-u. végén: Szoboszlói-ut 1.

Bauer-telepen.

3 szobás csinos kis családi ház, Coloniával szemben 350 négyszögöl udvarral, májusi beköltözésre eladó. Dezső László irodája, Maróthy-utca 19.

ANALIN ruhafestékeket

minden színben, angol kénsvat, hangya-savat tec nikel célokra vásárolok. Ajánlatot kér a

Hungária vállalat

Péterfia-utca 4. szám alatt.

SZÉCHENYI-KERTBEN

gyümölcsös és veteményessel, 3 szobás lakás, nagy telekkel májusi beköltözésre eladó. Dezső László irodája, Maróthy-utca 19.

APRÓHIRDETÉSEK

Méltánnapokon tíz szög 4 korona, minden további szög 40 fillér. — Vasárnap 10 szög 5 korona, minden további szög 50 fillér. Vasgabb betűből szedve duplán számítatik.

LEVELEZÉS

Házasság céljából középkorú, kisvagyonu állami altiszt megismerkedne jobblelkű nővel, esetleg kisvagyonúval. Levelet lapkiadóba Kedves férj jellegére. 946

Hölgyeim! 33 éves kereskedő jó menetű üzlettel nőülni óhaj. Kéri megfelelő hölgyek választását lehetőleg fényképpel a kiadóba „Róza piros” jellegére, titoktartás becsületeszövel bízatosított. 947

Melyik uriember segítene 600 koronával barna csinos asszonykát. Választ „Fekete gyémántnak” Színházi Figaróba jelezve. 957

30 éves róm. kath. özvegy, önálló iparos vagyok, ösmeretség hiányában ezuton óhajtok megismerkedni hozzám illő leánnyal vagy özvegyvel házasság céljából. Hozományra nem reflektálok. Levelet Remény jellegére a kiadóba kérek. Csak teljes címmel ellátott levelekre válaszolok. 954

Barna asszony jellegére levél van, a Színházi Figaróban átvethető. 965

„Jó tettért jót várj” jellegű levelet csak most kaptam meg, újabb választ kérek a Figaró szalonba. 966

Egy színész nő szerelmi regénye, „Megcsalva” címen kapható a Méliusz könyvkereskedésben és a Színházi Figaróban. 968

AJÁNLAT

Malactartást vállalom felesbe. Patai-utca 11. szám. 970

Kosztosok ebéd és vacsorára bentékezésre felvételnek. Cím a kiadóban. 948

Elsősérem egy szoba, konyha, fűkamara, pinze s külön padlással bíró utcai lakásomat hasonló, esetleg 2 szobás lakással. Cím kiadóhivatalban. 813

Utcai butorozott szobával két uri embert teljes ellátásra elfogad uri család. Cím a kiadóhivatalban. 956

Nagymennyiségű vágott galyfa ölenként házhoz szállítva jutányosan megrendelhető. Péterfia 53. 960

Nagyobb mennyiségű apróra vágott tűzifa ölenként vagy mázsánként kapható Péterfia 53. sz. 961

Vállalatomhoz uriembert keresek, ki némi tőkével járulna. Pénze fényesen kamatoznék, sőt szórakozást is találna benne. Esetleg társ is lehetne. Címet a kiadóhivatalba kérem leadni. 962

KERESLET

Veszek asztal és ágyneműket, menyasszonyi kelengyéket, szöveteket, selymeket, csipkét és szalagot magas árak mellett. Kaiser, Piac-utca 7. 916

Gyakorlott nőikalap munkások azonnal felvételnek. Cím a kiadóban. 958

Kaucióképes üzletkezelő felvétel, Hungaria-vállalat, Péterfia 4. 949

Gázcső csavarmetszőt 2 cikk méretig megvételre keresek, Péterfia-utca 61. 952

Házat, földet, szőlőt vennék. Kékpénzemből néhány ezret kikölcsönöznek. Rác Béla, Gambrius mellett Tejcsarnokban. 953

Egy fiatal segédet felveszek, Palánky fodrász, Csapó-u. 105. 951

Nagyobb fiu tanoncnak jobb fizetéssel felvétel Széll Gergelynél, Piac-utca 63. 963

ELADÁS

Léckaró, 1000-1200 darab eladó Nyil-utca 10. szám alatt. 971

2 nagy vas berona eladó. Eötvös-u. 85. szám. 904

Ocska nád, régi ajtó és vastag tölgyfa gerendák eladók. Honvéd-utca 28. sz. 938

Egy kocsa öt fiával eladó. Kandia-utca 9. sz. 935

Pénztárnoknői vagy kezelőnői állást keres övadékképes gyakorlott hivatalnoknő azonnali belépésre. Cím a kiadóban. 939

Eladó ház vágóhid közelében, Gizella-utca 9. szám. Beköltözhető lakással, hízalóval, gyümölcsösökkel. Értekezhetni: Homok-kert, Bujdosó-utca 84. szám alatt, a tulajdonossal. 968

Dizsmagyar ruhához való értékes ritka szép komplett ékszer garnitúr alkalmi áron eladó. Cím a kiadóban. 955

Angol börgarnitúra eladó. Cím a kiadóhivatalban. 950

Sesta-kert, Porosly-ut 69. számú szőlő jó épületekkel eladó. Értekezhetni Meszera-u. 11. 959

Eladó egy szép gyermekkosci. Honvéd-u. 24. keresztpályán. 964

Eladó használt, jókarban levő kúszivattyú. Széchenyi-kert, István-ut 32/b. 966

Családi ház,

főtérhez közel, Hatvan-utca elején, 7 szobás utcai, 5 szobás udvari lakás, két családnak alkalmas, továbbá 600 négyszögöl telek, akár 50 darab jószágra istálló, kocsiszin, külön nagy udvarkerttel eladó. Kizárólagossági jogon vevők csak velem tárgyalhatnak Dezső L. irodája, Maróthy-u. 19.

Felölös szerkesztő:

Dr. SZATAI FERENC

Kiadja:

Debreczen sz. kir. város és a Tiszántúli református egyházkerület könyvnyomda-vállalata.